

متن پرسش

با عرض سلام و خسته نباشید خدمت استاد ارجمند دو سوال خدمتتان داشتم که اگر امکانش هست جواب بدهید. ۱. برای حل شبهات ایده‌آلیست‌ها و شک‌گرایان و نسبی‌گرایان افراطی چه می‌کنید؟ (فکر کنید که من یک شک‌گرا یا ایده‌آلیست هستم و در وجود اشیایی در خارج از ذهن، شک دارم. به من چه جوابی می‌دهید؟) ۲. برای حل مشکل فکری پست‌مدرنیست‌ها چه می‌کنید؟ (می‌دونید که پست‌مدرنیست‌ها، علم را یک مقوله‌ی فرهنگی می‌دانند و می‌گویند، هر فرهنگی، علم خود را دارد. در نتیجه، همه‌ی علوم نسبی می‌شوند. برای خروج از این نسبیت، باید علمی داشته باشیم که فرافرهنگی باشد و بشود با آن، همه چیز را قضاوت کرد.) آیا چنین علمی وجود دارد؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱. همین‌که می‌داند شما هستید و می‌خواهد سوالی بکند نشان می‌دهد شک او علمی نیست بلکه یک نوع بیماری روحی است. ۲. با نظر به وجود و عین وجود که عین کمال است پس حقیقت که همان وجود است را عقل می‌شناسد و می‌پذیرد و بدین لحاظ کمالات و از جمله علوم به عنوان فهمی که حکایت از خارج دارد امری است حقیقی. آری بحث تشکیک در وجود و شدت و ضعف در علوم غیر از نسبی بودن علوم است به این معنا که ملاک بودن و نبودن، نظر انسان باشد که مشهور است میشل فوکو چنین گفته‌است. موفق باشید